

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2023-04-04

Diarienummer:
UBN-2023-01141

Handläggare:
Anna-Malin Lundhamn

Ändrad beloppsgräns vid avgiftskontroll i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** vid för mycket inbetald avgift för förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem återbetala belopp om 600 kr eller mer till vårdnadshavare,
2. **att** vid för lite inbetald avgift för förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem tilläggsfakturera belopp om 600 kr eller mer till vårdnadshavare.

Ärendet

Skolverket beräknar årligen inkomsttak och högsta avgift (maxtaxa) för första, andra och tredje barnet i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. I december informerar Skolverket kommunerna inför kommande bidragsår. Inkomsttaket år 2023 är 54 830 kr per månad.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2012-08-30 (§ 183, BUN-2012-1043) om beloppsgränser avseende förskole- och skolbarnsomsorgsavgifter. Vid för mycket inbetald avgift fastställdes återbetalning av belopp om 100 kr eller mer. Vid för liten inbetald avgift fastställdes tilläggsfakturering av belopp om 500 kr eller mer. Beloppsgränserna har inte justerats sedan dess. Avgiftskontroller genomförs i syfte att det ska vara likvärdigt och rättvist för vårdnadshavare genom att de betalar rätt barnomsorgsavgift enligt taxan.

Förslaget innebär att vid för mycket inbetald avgift höja beloppet för återbetalning från 100 kr till 600 kr per år samt att vid för lite inbetald avgift höja beloppet för tilläggsfakturering från 500 kr till 600 kr per år. Förslaget innebär för vårdnadshavaren att belopp som understiger 600 kr per år, det vill säga 50 kr per månad, varken ger vårdnadshavaren pengar tillbaka eller kräver extra inbetalning.

Utbildningsförvaltningen bedömer att det är rimliga beloppsnivåer med hänsyn till hur

flertalet andra kommuner väljer att göra. Det är vårdnadshavarens ansvar att meddela rätt inkomststoppgift till utbildningsförvaltningen.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen.

Föredragning

Avgift för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem beräknas enligt fastställd taxa. Avgiftens storlek baseras på den inkomststoppgift som vårdnadshavaren meddelar till utbildningsförvaltningen. Om vårdnadshavaren får ändrad inkomst ska vårdnadshavaren meddela det och får då en justerad avgift.

Avgiftskontrollen är en efterkontroll som innebär att alla månadsavgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem som vårdnadshavaren under året har betalat till kommunen jämförs med hushållets deklarerade inkomster före skatt. Jämförelsen görs efter att Skatteverket har avslutat deklARATIONERNA för året. Det innebär att avgiftskontrollen genomförs efter drygt två år, det vill säga år 2023 kontrolleras avgiften som betalades år 2021. Avgiftskontroller genomförs i syfte att det ska vara likvärdigt och rättvist för vårdnadshavare genom att de betalar rätt barnomsorgsavgift enligt taxan.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakning med ett antal kommuner visar att det är vanligast med samma beloppsgränser för återbetalning respektive inbetalning. Beloppsgränsen 600 kr är vanligast. Exempel på kommuner som har beloppsgränsen 600 kr är Malmö, Karlstad och Sundsvall. IST uppger att majoriteten av de kommuner som har det skoladministrativa systemet IST Administration har beloppsgränsen 600 kr. Det gäller både stora och mindre kommuner. Det finns också kommuner som inte gör någon avgiftskontroll för återbetalning, vilket innebär att ansvaret för att meddela rätt inkomst överläts helt till vårdnadshavaren, till exempel Stockholm. Göteborg är ett exempel på en kommun som inte har några beloppsgränser alls vid avgiftskontrollen.

Konsekvenser

Konsekvenserna för olika målgrupper som är berörda av avgiftskontrollen.

Målgrupp	Konsekvens	Beskrivning
Barn	Inga konsekvenser	
Vårdnadshavare	Färre behöver göra extra inbetalning och färre får återbetalning	Se Ekonomiska konsekvenser
Handläggare antagning förskola	Färre justeringar vid avgiftskontrollen medför minskad administration (justeringar för 815 personer vid avgiftskontroll 2022)	Justeringar genomförs manuellt Se Ekonomiska konsekvenser
Handläggare redovisnings-enheten	Färre återbetalningar till vårdnadshavarna medför minskad administration	Manuell kontroll inför återbetalning Se Ekonomiska konsekvenser

	(återbetalningar till 618 personer vid avgiftskontroll 2022)	
Utbildningsnämnden	Ändrad intäkt och utbetalning	Se Ekonomiska konsekvenser

Syftet med avgiftskontrollen är att vårdnadshavare ska betala avgift på rättvisa och likvärdiga villkor. Det har dock visat sig att de nuvarande beloppsgränserna medför en omfattande administration som pågår under flera månader. Utbildningsförvaltningens bedömning är att belopp som understiger 600 kr per år, det vill säga 50 kr per månad, är en rimlig nivå med hänsyn till hur flertalet andra kommuner väljer att göra. Baserat på 2022 års avgiftskontroll för år 2020 skulle det medföra minskad administration för 815 personer. Det är vårdnadshavarens ansvar att meddela rätt inkomstuppgift till utbildningsförvaltningen.

Ekonomiska konsekvenser

Uträkningen baserar sig på 2020 års avgiftskontrolluppgifter som genomfördes hösten 2022. Totalt skulle 815 personer färre berörts av avgiftskontrollen om beloppsgränsen hade varit 600 kr och det skulle fått en positiv effekt för nämnden med 89 233 kr.

Ändring	Antal personer	Summa (kr)	Snitt/person/år (kr)
Vid för mycket inbetald avgift: Gränsen för återbetalning höjs från 100 kr till 600 kr	618	197 295	319
Vid för lite inbetald avgift: Gränsen för tilläggsfakturerering höjs från 500 kr till 600 kr	197	-108 062	-549
Totalsumma	815	89 233	

Om föreslagna gränser införs innebär det, baserat på 2022 års kontroll, att 618 personer inte får en återbetalning av (sammanlagt 197 295 kr per år, vilket motsvarar) i snitt 319 kr per person och år. Vidare behöver 197 personer inte erhålla en tilläggsfaktura på (sammanlagt 108 062 kr per år vilket motsvarar) i snitt 549 kr per person och år.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 4 april 2023.
- Avgiftskontroll avseende förskole- och skolbarnsomsorgsavgifter (BUN-2012-1043). Sammanträdesprotokoll § 183, barn- och ungdomsnämnden, 2012-08-30.

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

§ 183

Avgiftskontroll avseende förskole- och skolbarnsomsorgsavgifter. Dnr BUN-2012-1043**Beslut**

- att** vid för mycket inbetald förskole- och skolbarnsomsorgsavgift återbetala belopp om 100 kronor eller mer,
- att** vid för litet inbetalt förskole- och skolbarnsomsorgsavgift efterfakturera belopp om 500 kronor eller mer, samt
- att** årligen genomföra avgiftskontroller enligt ovan.

Ärendet

I ärendet föreligger kontorets förslag 2012-08-16 till beslut.

I syfte att upprätthålla likställighet avseende förskole- och fritidshemsavgifter kommer nämnden att årligen genomföra avgiftskontroller.

...

§ 184

Anmälan av remissvar angående Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet. Dnr BUN-2012-0954**Beslut**

- att** lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Kontoret anmäler yttrande 2012-07-06.

Uppsala kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på Skolverkets förslag till allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete. Då ärendet inte hann nämndbehandlas lämnades svar från kontoret i form av tjänstemannayttrande.

...

Handläggare
Göran HedefalkDatum
2012-08-16Diarienummer
BUN 2012-1043

Barn- och ungdomsnämnden

Avgiftskontroll avseende förskole- och skolbarnsomsorgsavgifter

Förslag till beslut

Barn och ungdomsnämnden föreslås besluta

- att** vid för mycket inbetald avgift återbetala belopp om 100 kronor och mer, samt
att vid för litet inbetalt belopp, efterfakturera belopp om 500 kronor och mer.

Sammanfattning

I syfte att upprätthålla likställhet avseende förskole- och fritidshemsavgifter kommer kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad att årligen genomföra avgiftskontroller.

Ärendet

Enligt kommunallagen är kommunerna skyldiga att upprätthålla likställhet bland sina kommuninvånare.

Senast det genomfördes avgiftskontroll var i november 2008. Anledningen till att det inte har genomförts avgiftskontroll sedan dess är att nuvarande datasystem (eBarnUngdom) inte tillåter detta.

Erfarenheten av tidigare avgiftskontroller är att vårdnadshavarna justerar sina inkomster i relativt stor omfattning. Dessa justeringar innebär både lägre och högre avgifter för föräldrarna.

Flera kommuner (bland annat Eskilstuna, Linköping, Halmstad) genomför avgiftskontroller.

Avgiftskontrollen genomförs genom att jämföra erlagd avgift med den avgift som familjens årliga inkomst hade genererat enligt respektive års deklaration. Detta år avser kontrollen deklaraationsåret 2010.

Vid en "provkörning" i maj månad blev resultatet en nettointäkt för kommunen på ca 4 mnkr. Vidare resulterade "provkörningen" i att så höga belopp som 18 000 kronor kan komma att både återbetalas och efterfaktureras.

Med hänsyn till kostnader för administration sker inga återbetalningar av belopp under 100 kronor. För att minska de administrativa kostnaderna föreslås vidare att belopp som understiger 500 kronor inte ska efterfaktureras.

Kommunikationsplan

Bifogas för kännedom.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius-Nilsson
Direktör